

Preek op de 30e zondag door het jaar A, 29 oktober 2023

Pastoor Jan Vries

Inleiding

Broeders en zusters,

Wij mensen houden van superlatieven: het mooiste, het meeste, het grootste, het sterkste. Het 'Guinness book of records' staat er vol van. Deze zondag wordt Jezus uitgedaagd te zeggen wat het 'voornaamste' is. Wat is het voornaamste? Een uitdagende vraag en wij krijgen een verrassend antwoord! De Eucharistie die wij gaan vieren is zeker heel voornaam. Wij ontvangen daarin de liefde die God voor ons heeft en worden als kerkgemeenschap in die liefde met elkaar verbonden.

Preek

Broeders en zusters,

in het evangelie stelde de Farizeeër aan Jezus de vraag:

“Meester, wat is het voornaamste gebod in de Wet?” De vraag naar het 'voornaamste' gebod laat weinig ruimte, want 'het voornaamste gebod' kan er slechts één zijn. Daar gaat niets bovenuit. Jezus moet dus een lastige keuze maken, want de 'Wet', dat wil zeggen de 'Thora', de eerst vijf boeken van de Bijbel, bevatten heel veel geboden. Jezus gaat de uitdaging aan en maakt een keuze. Hij citeert uit het vijfde boek van de Wet, het boek Deuteronomium: “Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand” en zegt dan: “Dat is het voornaamste en eerste gebod”.

Zover, zo goed, de Farizeeër zal tevreden zijn geweest. Maar wacht even, Jezus is nog niet klaar. Verrassend voegt Hij er iets aan toe: “Het tweede, daarmee gelijkwaardig: gij zult uw naaste beminnen als uzelf”. Dat gebod staat óók in de Wet, in het derde boek Leviticus. Het verrassende is, dat Jezus die twee geboden met elkaar verbindt en zegt: zij zijn 'gelijkwaardig'. Het 'voornaamste en eerste gebod' is de liefde tot God en gelijkwaardig daarmee is het gebod van de liefde tot de naaste.

“Aan deze twee geboden hangt heel de Wet en de Profeten”, zegt Jezus dan. Dat betekent: heel de Bijbel hangt af van die twee geboden 'Bemin God en de naaste als jezelf'. Daar gaat het om, dat is de kern van de Bijbel.

U kent wel de huidige bruggen over een brede rivier: twee enorme pijlers, waaraan met stalen kabels de brug is opgehangen. Die brug hangt letterlijk af van die twee grote pijlers. Zo zijn ook de twee geboden 'Bemin God en de naaste als jezelf'. Zij zijn de pijlers waar mijn levensbrug van afhangt. Vanaf de ene oever van mijn geboorte tot de andere oever van mijn sterven, bouw ik mijn levensbrug goed en veilig, als ik hem laat afhangen van die twee pijlers van de liefde.

Lang geleden, in mijn jeugd, werd een lied gecomponeerd en gezongen door Simon and Garfunkel, dat tot nu toe beroemd is gebleven: 'Like a bridge over troubled water'. Misschien kent u het. Het is een liefdeslied dat bezingt, dat iemand als een brug wil zijn over het troebele water van het leven voor een ander. Dat is een mooi beeld: voor anderen als een 'brug' zijn, waarover zij veilig het troebele water van het menselijke leven kunnen oversteken. Zo'n 'brug' kan ik zijn, als ik afhang van de twee geboden van liefde. Als ik God bemin met heel mijn hart en de naaste als mijzelf, dan zijn wij voor anderen als een veilige brug, waarover zij kunnen gaan van ene kant naar de overkant, juist als hun leven donker en pijnlijk is en de tijden zwaar zijn.